

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 W GÓRZE

Podstawa prawna: Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (tekst jednolity; Dz. U. nr 117, poz. 759 z 1998 r. z późniejszymi zmianami) Rozporządzenie MEN z 15.02.1999 r. (Dz. U. nr 14 z 23.02.1999 r. poz. 129 i poz. 131 ze zmianami)

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 ZATWIERDZONY UCHWAŁĄ RADY PEDAGOGICZNEJ Z DNIA 01.10.2002 r. PO POZYTYWNYM ZAOPINIOWANIU PRZEZ SAMORZĄD UCZNIOWSKI I RADĘ RODZICÓW, ZNOWELIZOWANY 23.10.2006 r.

*"Wszystko idzie za mądrym wychowaniem
Dobre nasienie płonnych chwastów nie wywoździ.
Jaki grunt, taki na nim gmach niechybnie stanie.
Na słabym najwspanialsze padnie budowanie."
Adam Naruszewicz*

PROGRAM WYCHOWAWCZY SZKOŁY OBEJMUJE:

- I. Założenia programu wychowawczego szkoły
- II. Wizerunek absolwenta Szkoły Podstawowej nr 3 w Górze
- III.** Cele wychowawcze szkoły
  - 1) etap edukacyjny klas I-III
  - 2) etap edukacyjny klas IV-VI
- IV. Obszary działań wychowawczych szkoły
- V. Cele wychowawcze poszczególnych zajęć edukacyjnych
  - 1) nauczanie zintegrowane
  - 2) etap edukacyjny klas IV-VI
- VI. Sytuacje zagrożenia i formy pomocy wychowawczej
- VII. Powinności wychowawcze każdego nauczyciela
- VIII. Zadania wychowawców klasowych
- IX. Kalendarz stałych uroczystości różnego typu o charakterze wychowawczym

- X. Obowiązki i prawa ucznia
- XI. System nagradzania i karania
- XII. Cele wychowawcze samorządu uczniowskiego
- XIII. Założenia wychowawcze organizacji uczniowskich
- XIV. Zasady współpracy wychowawczej z rodzicami
- XV. Zasady współpracy z samorządem terytorialnym
- XVI. Procedury ewaluacji działań wychowawczych szkoły.

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU.

MISJA SZKOŁY:

***Jesteśmy szkołą przyjazną, bezpieczną,
współpracującą z rodzicami.***

Nauczyciele wychowawcy wspierają wszechstronny rozwój dzieci, towarzyszą im w osiąganiu celów i wzmacniają umiejętności radzenia sobie w życiu. **Szkoła przyjazna** zna potrzeby i zainteresowania swoich uczniów.

Szkoła bezpieczna diagnozuje swoje środowisko. Stosuje profilaktykę narkomanii, alkoholizmu, przestępczości nieletnich. Realizuje programy profilaktyczne. Zapewnia dzieciom opiekę na świetlicy szkolnej, pielęgniarki i stomatologa. Ponadto ułatwia kontakt z placówką psychologiczno-pedagogiczną oraz jest zaangażowana w organizowanie pomocy dzieciom z rodzin ubogich.

Życ bezpiecznie tzn. żyć pewnie, bez obawy, bez szkody dla siebie i ludzi z otoczenia. Zadaniem naszej szkoły jest niedopuszczenie do rozwoju wśród uczniów lęku przed otoczeniem, niepowodzeniami, przyszłością.

Pierwotne i największe prawa do wychowania swoich dzieci posiadają rodzice. **Szkoła współpracująca z rodzicami** wspiera w swej działalności funkcje wychowawcze rodziny. Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły.

WIZJA SZKOŁY:

1. Szkoła będzie wspólnotą opartą na zasadzie przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowania uczniów, rodziców i pracowników w budowaniu jej wizerunku.
2. Szkoła będzie wspierać uczniów w ich rozwoju poprzez:
  - a) tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery nauki,
  - b) tworzenie warunków do rozwoju aktywności poznawczej,
  - c) rozbudzanie motywacji do dalszej edukacji.
3. Szkoła będzie przygotowywać dziecko do funkcjonowania w warunkach współczesnego świata poprzez:
  - a) uczenie szacunku do siebie i innych,
  - b) rozbudzanie poczucia patriotyzmu lokalnego w oparciu o dziedzictwo kultury narodowej,
  - c) uczenie się spędzania wolnego czasu w sposób właściwy,
  - d) poznawanie zasad życia społecznego,
  - e) uczenie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody i zwierząt.
4. Nauczyciele będą:
  - a) podnosić swoje kwalifikacje poprzez różnorodne formy doskonalenia,
  - b) wzajemnie sobie pomagać okazując szacunek i życzliwość,
  - c) wspierać rozwój psychofizyczny ucznia poprzez stosowanie aktywizujących metod pracy.

II. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3 W GÓRZE.

Celem realizacji programu wychowawczego naszej szkoły jest wychować absolwenta, który:

1. Posiada jasne poczucie swoich zainteresowań.
2. Potrafi określić swoje potrzeby.

3. Wie co sprzyja, a co zagraża zdrowiu.
4. Potrafi odrzucić niekorzystną, szkodliwą propozycję spędzania czasu, doboru towarzystwa.
5. Zna i wykorzystuje zasady dobrego wychowania.
6. Posługuje się w typowych sytuacjach językiem obcym.
7. Przetwarza informacje i posługuje się prostymi programami komputerowymi.
8. Umie korzystać z różnych źródeł wiedzy, czyta ze zrozumieniem, umie przygotowywać się do sprawdzianów i prac klasowych.
10. Umie obsługiwać komputer, korzysta z internetu.

III. CELE WYCHOWAWCZE SZKOŁY

Etap edukacyjny kl. I-III.

1. Rozwijanie umiejętności służących zdobywaniu wiedzy.
2. Wyrabianie nawyków dbania o zdrowie własne i innych.
3. Uczenie szacunku dla siebie, rodziny, opiekunów, członków lokalnej społeczności.
4. Wyrabianie poczucia odpowiedzialności za najbliższe środowisko.
5. Budzenie poczucia przynależności do rodziny, społeczności szkolnej i środowiska lokalnego.
6. Rozbudzanie świadomości o przydatności indywidualnego o grupowego działania na rzecz społeczności lokalnej.

Etap edukacyjny kl. IV-VI.

1. Rozbudzanie motywacji uczenia się i pogłębiania wrażliwości poznawczej i estetycznej, a przez to kształtowanie refleksyjnej postawy wobec siebie jako człowieka.
2. Ułatwienie nabywania umiejętności dbania o zdrowie w perspektywie całego życia.
3. Przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywania właściwej ich hierarchizacji.
4. Poznawanie środowiska i specyfiki swojego regionu.
5. Rozwój postaw patriotycznych związanych z tożsamością kultury regionalnej.
6. Ukazanie wartości nauki i pracy w życiu osobistym i społecznym.

7. Uświadamianie roli praw i obowiązków jednostki w społeczności.

III. OBSZARY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Układ szkolnego Programu Wychowawczego przewiduje 2 etapy wyodrębnione według kryterium wiekowego. Etap I to nauczanie zintegrowane, obejmujący 3 płaszczyzny: I - rozwijanie samowiedzy, II - rozwijanie wewnętrznej niezależności i integralności, III - wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za swoje czyny. Etap II to klasy IV-VI obejmujący 3 płaszczyzny: I - rozwijanie samowiedzy, II - rozwijanie wewnętrznej niezależności, III - budowanie własnej tożsamości.

W pierwszym etapie skoncentrować się trzeba na najbliższym otoczeniu dziecka - jego rodzinie, klasie, środowisku sąsiednim. Drugi etap rozszerzy zainteresowania od spraw lokalnej społeczności, gminy, przez powiat do rejonu województwa.

Nauczyciel - wychowawca na podstawie Szkolnego Programu Wychowawczego sporządza plan pracy wychowawczej właściwy dla danej klasy.

1. Etap edukacyjny kl. I - III

<i>GŁÓWNE ZADANIA</i>	<i>CELE WYCHOWAWCZE</i>	<i>FORMY REALIZACJI</i>	<i>ODPOWIEDZIALNI</i>	<i>UWAGI</i>
I. ROZWIJANIE SAMOWIEDZY	UCZEŃ UCZY SIĘ, POZNAJE SIEBIE I WIE O SOBIE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE		
1. Odkrywanie własnej odmienności i indywidualności.	Uczeń wie, że jest człowiekiem; myśli, posługuje się pamięcią, rozwija się duchowo i fizycznie, lubi siebie. Jest chłopcem, dziewczynką. Jest Polakiem, Polką - wie co to znaczy. Zna swoje imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania.	- opowiadanie o sobie, - rozmowy, - gry dramowe, - ćwiczenia rozwijające pamięć i myślenie, - pogadanka z pielęgniarką.	wychowawcy pielęgniarka	
2. Rozwijanie dbałości o własny wygląd i zdrowie.	Uczeń potrafi zachować higienę swojego ciała. Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się. Potrafi ubrać się stosownie do pogody i	- rozmowy, - pogadanki, - wspólne rozwiązywanie problemów	wychowawcy pielęgniarka nauczyciele świetlicy	

	pory roku.			
3. Odkrywanie uzdolnień i możliwości.	Uczeń potrafi opowiadać o swoim hobby. Wie co potrafi zrobić dobrze, a nad czym musi jeszcze popracować.	- wspólne rozmowy, - pogadanki, - wspólne rozwiązywanie problemów	wychowawcy nauczyciele świetlicy	
II. ROZWIJANIE WEWNĘTRZNEJ NIEZALEŻNOŚCI I INTEGRALNOŚCI	UCZEŃ UCZY SIĘ ŻYĆ W WOLNOŚCI, WYBIERAĆ I ODRÓŻNIAĆ TO CO JEST DOBRE OD TEGO CO JEST ZŁE.	SYTUACJE WYCHOWAWCZE		
1. Budowanie systemu i hierarchii wartości.	Uczeń potrafi odróżnić w zachowaniu ludzi i w codziennych zdarzeniach to, co jest dobre i przyjazne, od rzeczy złych i szkodliwych.	- rozwiązywanie problemów wychowawczych uczniów, - omawianie sytuacji wychowawczych wynikających tematycznie z zajęć oraz sytuacji o charakterze społecznym.	wychowawcy pracownicy szkoły rodzice	
2. Uczenie zasad dobrego wychowania i stosowania ich w środowisku rodzinnym, w stosunku do kolegów, nauczycieli i innych osób.	Uczeń zna zasady dobrego wychowania, stosuje zwroty grzecznościowe: proszę, dziękuję, przepraszam. Zachowuje się kulturalnie podczas spożywania posiłków. Stara się załatwiać sprawy konfliktowe rozmową, a nie siłą.	- pogadanki, - rozmowy, - spożywanie posiłków podczas różnych uroczystości,	wychowawcy pracownicy szkoły rodzice	
3. Uczenie zasad prawidłowego zachowania w miejscach publicznych w różnych sytuacjach.	Uczeń wie jak należy zachować się w kinie, bibliotece, teatrze, sklepie i na przystanku, autobusie itp. Potrafi okazać pomoc osobą, które tej pomocy potrzebują np. ustąpić miejsca komuś starszemu, przeprowadzić przez ulicę itp.	- gry dramowe, - pogadanki tematyczne, - rozmowy indywidualne - wycieczki.	wychowawcy nauczyciele świetlicy rodzice	
4. Uczenie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody i zwierząt.	Uczeń dba o otaczającą go przyrodę, nie niszczy zieleni, dba o czystość wszędzie tam, gdzie się znajduje, troszczy się o zwierzę, którym się opiekuje oraz o inne zwierzęta.	- akcja „Sprzątanie świata”, - pielęgnacja roślin w klasie, - dokarmianie ptaków i zwierząt w czasie zimy, - pogadanki.	wychowawcy nauczyciele świetlicy	
5. Uzyskiwanie klarownego obrazu siebie jako członka społeczności, rodziny, szkoły, mieszkańca. Poznawanie świata. Uczenie zwyczajów i	Uczeń zna imiona rodziców, dziadków i dalszej rodziny. Potrafi wykonać minidrzewko genealogiczne. Zna swoje prawa i	- organizowanie zajęć i uroczystości z udziałem rodziny: Dzień Mamy i Babci, Wigilia, - pogadanki,	wychowawcy rodzice rodzina nauczyciele świetlicy nauczyciele religii	

obyczajów właściwych dla środowiska rodzinnego.	obowiązki jako członka rodziny i społeczności szkolnej. Potrafi opowiedzieć o miejscowości, w której się uczy i mieszka. Wie kim jest patron szkoły.	- wycieczki, - wykonanie kart świątecznych, stroików, - nauka kolęd, - strojenie choinek.		
6. Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem.	Uczeń wie jak nazywają się nauczyciele i dyrektor szkoły. Zna imiona kolegów w klasie. Potrafi wspólnie z kolegami zorganizować coś pożytecznego dla klasy i szkoły.	- pogadanki, - wspólne rozmowy, - udział w uroczystościach, apelach, - udział w dekoracji klasy, szkoły.	dyrektor szkoły wychowawcy nauczyciele świetlicy	
III. WZMACNIANIE POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA SWOJE CZYNY.	UCZEŃ UCZY SIĘ ŻYĆ CORAZ LEPIEJ, MĄDRZEJ I ODPOWIEDZIALNIEJ.	SYTUACJE WYCHOWAWCZE		
1. Rozwijanie sprawności i samodzielności życiowej.	Uczeń potrafi zorganizować zabawę lub inne zajęcie dla siebie i kolegów. Potrafi załatwić sprawę zleconą przez nauczyciela, dyrektora szkoły. Potrafi poprosić o pomoc medyczną dla siebie lub innej osoby w razie nagłej potrzeby.	- rozwiązywanie problemów wynikających z życia dnia codziennego, - pogadanki.	wychowawcy rodzice pielęgniarka nauczyciele świetlicy	
2. Uczenie się samooceny, samodoskonalenia.	Uczeń potrafi wyciągać wnioski z niepowodzeń, potrafi zaprezentować wytwór swojej pracy. Bierze udział w konkursach, uroczystościach szkolnych.	- analizowanie wyników, formułowanie wniosków przez uczniów, - organizowanie konkursów, uroczystości typu Dzień Matki i Babci itp. - karty samooceny.	wychowawcy rodzice	

2. Etap edukacyjny kl. IV - VI

<i>Główne zadania</i>	<i>Cele wychowawcze</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Uwagi</i>
I. ROZWIJANIE SAMOWIEDZY	UCZEŃ UCZY SIĘ, POZNAJE SIEBIE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE	
1. Odkrywanie własnej odmienności i indywidualności.	Uczeń wie, coraz lepiej rozumie, co dzieje się z nim samym, że się zmienia, dorósł, wyrasta. Potrafi przewidywać własne reakcje i panować nad nimi. Potrafi przewidywać swoje mocne i słabe strony. Potrafi nazwać swoje	- rozwiązywanie problemów emocjonalnych, pozwalających na odgrywanie, przeżywanie, analizowanie emocji.	

<i>Główne zadania</i>	<i>Cele wychowawcze</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Uwagi</i>
	indywidualne cechy charakteru i wyglądu.		
2.Ukazanie roli wykształcenia oraz nabytych umiejętności w określaniu swojego miejsca i udziału w dorosłym życiu.		- spotkania z ludźmi różnych zawodów pełniących różnorodne funkcje społeczne, - pogadanki, - wycieczki do zakładów pracy.	
3.Stymulowanie procesu samodoskonalenia się w sferze wrażliwości intelektualnej i estetycznej. Budzenie zainteresowań i odkrywanie zdolności.	Uczeń ma swoje ulubione przedmioty związane z zainteresowaniami. Odkrywa radość przeżywania lektury, twórczości plastycznej, muzycznej, uprawiania sportu. Potrafi wybrać zajęcia pozalekcyjne, lekturę, towarzyski sposób spędzania czasu. Posiada już jasne poczucie swoich zainteresowań.	- udział w konkursach wiedzy oraz artystycznych, zawodach sportowych, - prezentowanie osiągnięć i dorobku artystycznego uczniów, - uczestnictwo w zajęciach kół zainteresowań i artystycznych.	
4.Rozwijanie dbałości o własny wygląd i zdrowie. Przygotowanie do okresu dojrzewania i pozytywnego przyjęcia jego przejawów fizycznych i psychicznych.	Uczeń wie co sprzyja i co zagraża zdrowiu. Doskonali umiejętności dbania o swoje zdrowie i estetyczny wygląd. Rozróżnia pojęcia: higiena ciała, umysłu, przestrzega zasad higienicznego trybu życia. Potrafi zorganizować swoją pracę i miejsce pracy zgodnie z zasadami higieny.	- pogadanki tematyczne, - projekcje filmów, - spotkania z pielęgniarką, pedagogiem szkolnym, - współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną.	
5.Przygotowanie do bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym jako pieszy, pasażer i rowerzysta.	Przestrzega przepisów bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą, unika niebezpiecznych miejsc i ludzi zagrażających jego zdrowiu i życiu. Nie naraża innych na niebezpieczeństwo.	- zdobywanie karty rowerowej, - udział w konkursie „Wiedzy o bezpieczeństwie ruchu drogowego”, - pogadanki tematyczne o sprawach bezpieczeństwa, - instrukcje alarmowe - plany ewakuacyjne, - regulaminy pracowni.	
II. ROZWIJANIE WEWNĘTRZNEJ NIEZALEŻNOŚCI I INTEGRALNOŚCI	UCZEŃ UCZY SIĘ ŻYĆ W WOLNOŚCI, WYBIERAĆ I ODRÓŻNIAĆ TO, CO JEST DOBRE, OD TEGO, CO JEST ZŁE.	SYTUACJE WYCHOWAWCZE	
1.Budowanie systemu i hierarchii wartości.	Uczeń wskazuje i potrafi analizować przykłady cenionych w życiu rodzinnym, społecznym, narodowym - ważnych wartości. Postępuje zgodnie z tymi wartościami. Potrafi wymienić i analizować własne obowiązki i ich źródła oraz ich wypełnienie. Potrafi wyjaśnić pojęcia: dobro, piękno, sprawiedliwość, uczciwość, zaufanie,	- pogadanki i dyskusje w oparciu o przykłady z życia, literatury i filmu, - rozwiązywanie problemów osobistych dzieci związanych z ich funkcjonowaniem w szkole i problemów o charakterze społecznym, ważnych dla całej grupy, - omówienie praw i obowiązków ucznia, regulaminu szkoły i samorządu uczniów,	

<i>Główne zadania</i>	<i>Cele wychowawcze</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Uwagi</i>
	solidarność, pracowitość, odpowiedzialność, tolerancja. Potrafi wskazać wzorce osobowe godne naśladowania.	- pogadanki na temat wybranych wartości moralnych, - spotkania z policjantem.	
2. Decydowanie o sobie zgodnie z własnym systemem wartości. Dokonywanie wyborów. Stawianie celów i samodzielnie dobieranie do nich sposobów realizacji.	Potrafi zaplanować cele osobiste - respektując wartości moralne, estetyczne, materialne, poznawcze. Potrafi dostrzec problem, nazwać go i wybrać sposób rozwiązywania. Potrafi odrzucić niekorzystną, szkodliwą propozycję, spędzenie czasu, doboru towarzystwa.	- przekształcenie w twórczy sposób naturalnie zaistniałych sytuacji (np. za pomocą dramy), - analizowanie przykładów zdarzeń i postaw.	
3. Stwarzanie sytuacji, w której uczeń może zaprezentować się pozytywnie - autoprezentacja.	Uczeń potrafi zaprezentować się pozytywnie.	- stymulacje autoprezentacji, czyli przedstawienie siebie w różnej formie ze szczególnym uwzględnieniem pozytywów, - powierzenie funkcji i zadań w grupie na miarę możliwości, - wykorzystanie inicjatyw uczniowskich na forum szkoły.	
4. Uświadomienie norm zawartych w „konwencji Praw Dziecka” oraz kształcenie umiejętności ich wykorzystania dla obrony siebie i innych.	Uczeń zna swoje prawa i obowiązki w szkole i rodzinie.	- pogadanki tematyczne, - dyskusje, - kontakty z Rzecznikiem Praw Ucznia, - egzekwowanie właściwej postawy w stosunku do ludzi, - rozmowy indywidualne.	
5. Uczenie szacunku do siebie i innych. Rozumienie i szanowanie własnej autonomii i wolności w związku z szanowaniem niezależności i wolności innych osób.	Uczeń zna i rozumie pojęcie asertywności, potrafi zachować się asertywnie. Potrafi współdziałać z innymi osobami. Szanuje poglądy innych osób i potrzeby osób nieśmiałych, słabych. Szanuje ustalone reguły. Wychodzi na przeciw ludziom potrzebującym wsparcia.	- organizowanie zabaw i gier zespołowych wymagających określenie i respektowanie zasad i reguł, hierarchii norm, - treningi asertywności, - filmy dydaktyczne.	
III. BUDOWANIE WŁASNEJ TOŻSAMOŚCI	UCZEŃ UCZY SIĘ ROZUMIEĆ ŚWIAT, SZUKA W NIM MIEJSCA DLA SIEBIE	SYTUACJE WYCHOWAWCZE	
1. Uzyskiwanie klarownego obrazu siebie jako członka społeczności, rodziny, szkoły, mieszkańca, pracownika, obywatela.	Uczeń jest świadomy swojej przynależności do rodziny, społeczeństwa, narodu. Rozumie każde z tych pojęć. Swoim zachowaniem i postawą potrafi wyrazić przywiązanie, okazać szacunek i troskę o najbliższych. Potrafi określić swoją rolę w rodzinie i społeczności szkolnej. Potrafi wyjaśnić pojęcie: tożsamość narodowa,	- integrowanie zespołu klasowego poprzez organizowanie imprez klasowych: imienin, urodzin, Andrzejkki, Mikołajki, wigilia klasowa, dyskoteki.	

<i>Główne zadania</i>	<i>Cele wychowawcze</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Uwagi</i>
	społeczność kulturowa, społeczność, ojczyzna, obywatel, demokracja państwa.		
2. Rozbudzenie poczucia patriotyzmu lokalnego w oparciu o dorobek kultury i cywilizacyjny historii.	Rozumie i szanuje tradycje rodziny, szkoły, regionu i narodu. Zna miejsca pamięci narodowej w swojej miejscowości i regionie. Potrafi godnie się zachować w miejscach pamięci narodowej, kultu religijnego. Umie prezentować walory swojej szkoły, miasta, regionu, kraju ojczystego.	- udział w uroczystościach o tematyce patriotycznej, - święto patrona szkoły, - opieka nad grobem I Starosty Góry, - odwiedzenie miejsc pamięci narodowej, - uczestnictwo w imprezach kulturalnych, festynach, - wycieczki krajoobrazowe, - rajdy rowerowe, - redagowanie artykułów w gazetce szkolnej, - gazetki okolicznościowe - uczestnictwo w konkursach, występach, pokazach itp. - pogadanki tematyczne.	
3. Uczenie zachowań proekologicznych i podejmowanie działań w celu ochrony środowiska naturalnego.		- konkurs o ochronie środowiska w kl. IV, - „Sprzątanie świata”, - tydzień ekologiczny związany ze świętem ziemi, - akacje propagandowe (plakaty, gazetki, artykuły), - dokarmianie ptaków i zwierząt, - wygłaszanie referatów na lekcjach wychowawczych o tematyce ochrony środowiska.	
4. Rozwijanie zainteresowań, umiejętności organizacji, uczenia się, zamiłowania do poszukiwania, dociekania prawdy, fascynacji pięknem.	Uczeń charakteryzuje się postawą pracy, troszczy się o wynik swoich działań. Lubi czytać, coraz lepiej rozumie swój sposób myślenia, uczenia się. Lubi się uczyć, ćwiczy pamięć, wyobraźnię, uwagę, umiejętność obserwacji. Posiada jasne poczucie swoich umiejętności i metod działania. Pracuje w samorządzie, uczestniczy w zajęciach koła zainteresowań. Rozwija swoje hobby. Docenia wartość wspólnego uczenia się w zespole przez rozwiązywanie problemów.	- organizowanie debat, dyskusji, spotkań z ciekawymi ludźmi, - oglądanie filmów, - słuchanie muzyki, - wspólne wyprawy do galerii, na wystawy i koncerty.	
5. Rozbudzanie świadomości znaczenia kultury duchowej w życiu człowieka.	Odczuwa przyjemności i satysfakcję z kontaktów z literaturą, plastyką, muzyką.	- udział w seansach filmowych, spektaklach teatralnych, koncertach, wystawach,	

<i>Główne zadania</i>	<i>Cele wychowawcze</i>	<i>Formy realizacji</i>	<i>Uwagi</i>
	Ma poczucie umiaru i delikatności w manifestowaniu swoich zainteresowań. Potrafi się skoncentrować na zadaniu i przeżyciu estetycznym.	- aktywny udział w konkursach plastycznych, literackich, - organizowanie imprez artystycznych (wystawianie inscenizacji i przedstawień).	
6. Tworzenie właściwych relacji z otoczeniem, obejmujących sferę poznawczą i uczuciową.	Uczeń wie, jak nazywają się jego nauczyciele i dyrektor szkoły. Zna nazwiska i imiona swoich kolegów w klasie. Wie czym się interesują jego koledzy w klasie, a oni znają jego zainteresowania. Należy do organizacji szkolnych. Stara się jak najlepiej prezentować swoim zachowaniem swoją rodzinę i szkołę. Jest taktowny i koleżeński. Gdy tylko potrafi pomaga kolegom w nauce. W miarę swoich możliwości pomaga ludziom, szczególnie gdy osobą potrzebującą pomocy jest ktoś niepełnosprawny. Swoim zachowaniem nie naraża innych osób na cierpienie. Dba o porządek w miejscach, w których przebywa. Potrafi wspólnie z kolegami zorganizować coś pożytecznego dla swojej klasy, a nawet szkoły.	- organizowanie wymiany poglądów na temat zainteresowań dzieci, - organizowanie zespołów wzajemnej pomocy w nauce, klasie, - przydzielenie stałych zadań w klasie, - wykonywanie zadań mających służyć całej klasie, np. ulepszenie czegoś, poprawienie estetyki, założenie kącika lektury, - organizowanie składek pieniężnych, akcji charytatywnych, - promocja postaw prospołecznych, - wywiady i artykuły w gazecie szkolnej, - zapisy w kronice szkolnej.	
7. Rozwijanie sprawności i samodzielności życiowej.	Uczeń umie zachować się rozsądnie w nowej sytuacji, analizować zdarzenia, ich przyczyny. Potrafi poradzić sobie w sytuacjach wymagających umiejętności praktycznych. Potrafi w sytuacjach praktycznych zastosować wiedzę teoretyczną, udoskonalać i przekształcać te sytuacje.	- organizowanie wypraw terenowych i turystycznych.	

GŁÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

DLA KLASY IV

Cel wychowawczy :

Uczeń rozumie pojęcia: norma, prawo, powinność, tolerancja i godność.

Efekty wychowawcze :

- uczeń zna i rozumie normy i zasady prawidłowego zachowania się w szkole i poza szkołą,
- uczeń potrafi odróżnić dobro od zła,
- uczeń zna swoje prawa i powinności,
- uczeń potrafi okazać tolerancję wobec odmienności,
- uczeń szanuje godność swoją i innych,

Tematy godzin wychowawczych realizowanych przez wychowawcę, pedagoga, pielęgniarkę szkolną zmierzające do realizacji założonego celu wychowawczego.

1. Akceptuję i rozumiem zasady prawidłowego zachowania się w szkole i poza szkołą.
2. Potrafię odróżnić dobre czyny od złych.
3. Znam swoje prawa i powinności.
4. Jak dochodzi do przemocy?
5. Jak pomagać i jak się bronić w sytuacji przemocy.
6. Jak sobie radzić z agresją i przemocą.
7. Potrafię okazać szacunek innym.
8. Jestem wrażliwy na krzywdę, przemoc i odważnie staję po stronie słabszych.
9. Jestem tolerancyjny, staram się szanować i rozumieć tych, którzy się ode mnie różnią.
10. Szanuję godność swoją i innych.
11. Potrafię przewidzieć konsekwencje własnych zachowań.
12. Chcę być życzliwy i uczynny stosunku do innych.
13. Co to jest demokracja?

GLÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

DLA KLASY V

Cel wychowawczy :

Uczeń potrafi okazać szacunek wobec siebie i innych.

Efekty wychowawcze :

- uczeń umie rozpoznać swoje mocne i słabe strony, zalety i wady,
- uczeń przeciwdziała patologii i agresji,
- uczeń potrafi umiejętnie funkcjonować w grupie, rozumie wartości i problemy z tym związane

Tematy godzin wychowawczych realizowanych przez wychowawcę, pedagoga, pielęgniarkę szkolną zmierzające do realizacji założonego celu wychowawczego.

1. Propaguję zdrowy i aktywny tryb życia.
2. Akceptuję i rozumiem zasady prawidłowego zachowania się w szkole i poza szkołą.
3. Czym jest zdrowie ? Higiena na odzież.
4. Bezpiecznie żyć. Potrafię bezpiecznie i zdrowo żyć.
5. Akceptacja samego siebie i innych.

6. Tolerancja - postawy wobec odmienności
7. Jak wypoczywa się w mojej rodzinie ?
8. Potrafię pomóc.
9. Grzeczność na co dzień. Kultura zachowania w różnych sytuacjach życiowych.
10. Co to znaczy być dobrym kibicem.
11. Higiena okresu dojrzewania.
12. Jak dochodzi do przemocy?
13. Jak pomagać i jak się bronić w sytuacji przemocy?
14. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
15. Pojęcie demokracji i samorządności.

GLÓWNE ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

DLA KLASY VI

Cel wychowawczy :

Uczeń jest przygotowany do zmiany środowiska szkolnego i lokalnego.

Efekty wychowawcze :

- uczeń jest samodzielny, przedsiębiorczy i odpowiedzialny,
- uczeń jest przygotowany do dalszej nauki,
- uczeń potrafi uczyć się,
- uczeń umie odróżnić “ co jest ważne”,

Tematy godzin wychowawczych realizowanych przez wychowawcę, pedagoga, pielęgniarkę szkolną zmierzające do realizacji założonego celu wychowawczego.

1. Znam i stosuję zasady współdziałania w grupie.
2. Kultura bycia w różnych sytuacjach.
3. Czy jesteśmy agresywni wobec siebie.
4. Jak dochodzi do przemocy?
5. Jak pomagać i jak się bronić?
6. Jak sobie radzić z agresją i przemocą?
7. Czym jest odpowiedzialność, i za kogo jesteśmy odpowiedzialni.
8. Praca - jej wartość i znaczenie dla człowieka.
9. Sztuka porozumienia się -słuchanie i rozumienie, informacje zwrotne.
10. Alkohol i niktyna - zagrożenie współczesnej młodzieży.
11. Sekty i niebezpieczeństwa związane z ich istnieniem.
12. Subkultury młodzieżowe.
13. Umiejętność rozwiązywania konfliktów w środowisku rówieśniczym.
14. Jak się uczyć ?
15. Czym jest dyskusja ?
16. Moje plany na przyszłość.
17. Jaka jest droga do zawodu moich marzeń ?

PLAN PRACY WYCHOWACZEJ

WYDARZENIE	TERMIN REALIZACJI	OBZAR DZIAŁANIA	SPOSÓB REALIZACJI	ŚCIEŻKA EDUKACYJNA

IV. CELE WYCHOWAWCZE POSZCZEGÓLNYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH.

1. Kształcenie zintegrowane.

- a) kształtowanie umiejętności zdobywania wiedzy oraz rozwijania samodzielności poznawczej,
- b) uświadamianie własnych potrzeb i zainteresowań,
- c) rozwijanie aktywności twórczej,
- d) rozpoznawanie zachowań umożliwiających bezpieczne i zgodne z higieną funkcjonowanie w życiu,
- e) umożliwianie dokonywania wyborów harmonizujących z potrzebami osobowymi,
- f) wypracowanie własnego systemu wartości opartego na uznanych zasadach moralnych,
- g) wykształcenie postawy szacunku i tolerancji wobec innych ludzi różniących się poglądami, zachowaniem, względem,
- h) wdrażanie do utrzymywania prawidłowych relacji z rówieśnikami, młodszymi dziećmi i osobami dorosłymi,
- i) budzenie poczucia przynależności do środowiska społecznego,
- j) poznanie praw i obowiązków dziecka w rodzinie i ucznia w szkole,
- k) wdrażanie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody, a szczególnie do zwierząt,
- l) uwrażliwianie na piękno i znaczenie przyrody.

2. Etap edukacyjny kl. IV-VI.

JĘZYK POLSKI

- a) odróżnianie dobra i zła w postawach ludzkich; wyrabianie obiektywizmu w ocenie siebie i innych; uświadomienie różnorodności postaw i losów ludzkich,
- b) budzenie szacunku do narodowego dziedzictwa kulturowego,
- c) wskazywanie i rozwijanie uczuć i postaw godnych naśladowania oraz wartości ogólnie aprobowanych,
- d) wyrabianie postaw twórczych, samodzielności, zaradności, wytrwałości, rzetelności, obowiązkowości,
- e) inicjowanie pracy nad własnym charakterem oraz tworzeniem indywidualnego systemu wartości; wskazywanie

wzorców osobowych.

HISTORIA I SPOŁECZEŃSTWO

- a) budzenie refleksji nad przeszłością i miejscem człowieka w społeczności szkolnej, lokalnej, regionalnej, narodu, państwa, kręgu kulturowego, rodzaju ludzkiego,
- b) rozwijanie gotowości podejmowania działań w zespole, dociekliwości i uporu w dążeniu do celu, odwagi w obronie swoich racji, przeciwstawianiu się złu w każdym miejscu,
- c) rozwijanie zainteresowania dziedzictwem kultury duchowej i materialnej ludzkości, szacunku do dorobku przodków i chęci jego kontynuacji,
- d) umożliwianie rozumienia systemów wartości obowiązujących w przeszłości oraz współcześnie i budowania własnych postaw i wzorców postępowania,
- e) wyrabianie nawyku przestrzegania prawa i kształtowania właściwych postaw obywatelskich i patriotycznych.

MUZYKA I PLASTYKA

- a) rozwijanie twórczej ekspresji, wyobraźni artystycznej oraz aktywnego uczestnictwa w kulturze,
- b) wyrabianie właściwej postawy wobec własnej kultury i tożsamości narodowej,
- c) pobudzanie otwartości wobec odmiennych opinii, uczenie asertywnego wyrażania uczuć i krytyki, szacunku dla twórczości ludzkiej w różnych postaciach,
- d) stwarzanie sytuacji dających możliwość przeżyć wewnętrznych w obcowaniu ze sztuką oraz radości towarzyszącej aktywności twórczej; rozwijanie ogólnej wrażliwości,
- e) wpływanie przez sztukę na obyczaje i kulturę osobistą uczniów.

JĘZYK OBCY

- a) rozwijanie zainteresowania, otwartości i tolerancji wobec kultur i innych narodów,
- b) uświadamianie potrzeby międzynarodowej współpracy i komunikacji dla rozwoju cywilizacji,
- c) wskazywanie na konieczność ciągłego porozumiewania się ludzi w celu zachowania bezpieczeństwa i pokoju na świecie.

MATEMATYKA

- a) eksponowanie znaczenia matematyki dla rozwoju innych dziedzin nauki i w życiu codziennym,

- b) kształtowanie nawyku dobrej organizacji pracy, systematyczności, wytrwałości, dokładności, czytelności zapisu, sprawdzania odpowiedzi i korygowania błędów,
- c) ukazanie korzyści płynących z podejmowania wysiłku intelektualnego, poczucia satysfakcji z wyników badań matematycznych.

PRZYRODA

- a) działanie na rzecz zachowania narodowego dziedzictwa, środowiska naturalnego i kulturowego; dostrzega nie przyrodniczych i geograficznych walorów najbliższej okolicy i regionu,
- b) uwrażliwianie na piękno świata i wartość życia; ukazanie bogactwa przeżyć związanych z obcowaniem z przyrodą,
- c) dostrzeganie współzależności człowieka i środowiska, człowieka jako elementu środowiska oraz możliwości zmiany negatywnych skutków działalności człowieka w najbliższej okolicy
- d) uświadomienie potrzeby działania indywidualnego i współpracy międzyludzkiej na rzecz ochrony środowiska,
- e) wdrażania do prowadzenia higienicznego trybu życia, unikania zagrożeń zdrowia związanych z wpływem substancji chemicznych.

TECHNIKA

- a) wskazywanie na potrzebę harmonijnego wiązania rozwoju techniki z ochroną środowiska, oszczędnym gospodarowaniem materiałami, energią i czasem,
- b) wyrabianie nawyków świadomego, bezpiecznego korzystania z techniki, konieczności stosowania się do regulaminów i instrukcji oraz spełniania warunków eksploatacyjnych urządzeń technicznych,
- c) uświadomienie roli techniki w życiu człowieka wykorzystywanej dla ludzi, a nie przeciw nim
- d) kształtowanie umiejętności współdziałania z innymi, poczucia odpowiedzialności za wykonaną pracę własną zespołową oraz właściwego stosunku do przedmiotów i efektów pracy swojej i cudzej.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

- a) stwarzanie sytuacji umożliwiających samokontrolę i samoocenę oraz samodzielne podejmowanie działań służących udoskonalaniu wszystkich funkcji organizmu,
- b) wdrażanie do zachowań prozdrowotnych, rozwijanie aktywności ruchowej; inicjowanie pracy nad wytwarzaniem

- właściwego stylu spędzania wolnego czasu,
- c) uświadomienie konieczności troski o swoje zdrowie, utrzymania higieny osobistej i najbliższego otoczenia;
  - utrwalanie nawyku racjonalnego odżywiania,
- e) zapobieganie powstawaniu uzależnień od nikotyny, alkoholu i narkotyków oraz wskazanie sposobów ich zwalczania,
- f) krzewienie idei kultury fizycznej i olimpizmu; rozwijanie zasad szlachetnej rywalizacji; budzenie poczucia dumy z osiągnięć sportowych Polaków,
- g) kształcenie właściwych postaw związanych z aktywnym i biernym uczestnictwem w różnych formach rywalizacji sportowej.

ŚCIEŻKI EDUKACYJNE

EDUKACJA PROZDROWOTNA

- a) uświadomienie konieczności dbania o własne bezpieczeństwo i zdrowie fizyczne i umysłowe,
- b) wyrabianie nawyków zdrowego stylu życia, w tym: aktywnego wypoczynku, racjonalnego odżywiania,
  - przestrzegania zasad dobrej organizacji pracy i odpoczynku,
- c) kształtowanie właściwych postaw wobec ludzi chorych, niepełnosprawnych i starszych,
- d) uświadomienie znaczenia pierwszej pomocy przedmedycznej.

EDUKACJA EKOLOGICZNA

- a) dostrzeganie zależności stanu środowiska od codziennych nawyków i zachowań człowieka,
- b) rozumienie potrzeby troski o środowisko; rozumienie znaczenia ekologii jako pozytywnych myśli, słów i czynów,
- c) wyrabianie nawyku dbałości o estetykę własnego otoczenia: mieszkania, domu, szkoły, wsi, miasta.

EDUKACJA CZYTELNICZA I MEDIALNA

- a) wyrabianie nawyków kulturalnego i higienicznego obcowania z książką, czasopiśmie, gazetą, komputerem,
  - magnetofonem, telewizorem, radiem,
- b) wspieranie aktywności twórczej i medialnej.

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W SPOŁECZEŃSTWIE

1. Wychowanie do życia w rodzinie

a) uczenie szacunku do bliskich, kolegów, dorosłych w szkole i poza nią, do swego ciała i umysłu, w relacjach chłopiec - dziewczyna,

b) kształtowanie asertywności wyrażania uczuć do siebie i innych, taktu i życzliwości, odpowiedzialności i odwagi,

c) wdrażanie do rozumienia zmian zachodzących w okresie dojrzewania oraz akceptowania własnej płciowości.

2. Dziedzictwo kulturowe w regionie

a) rozwijanie więzi uczuciowej ze swoją miejscowością i regionem oraz szacunku do dorobku kulturowego regionu, jego tradycji i obyczajowości,

b) rozwijanie postawy patriotyzmu lokalnego.

3. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie

a) kształtowanie postawy szacunku do kultury i tradycji polskiej, symboliki narodowej, postaci wielkich Polaków,

świąt państwowych i rocznic, miejsc pamięci narodowej,

b) rozwijanie uczuć patriotycznych,

c) rozwijanie postawy aktywnego udziału w niesieniu pomocy ludziom potrzebującym.

VI. SYTUACJE ZAGROŻENIA I FORMY POMOCY WYCHOWAWCZEJ

1. Niedostatek materialny:

- Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej
- Wypożyczanie podręczników z biblioteki szkolnej
- Zorganizowanie dożywiania

2. Trudności w nauce:

- Pomoc klasowa
- Pomoc nauczycieli danego przedmiotu
- Pomoc pedagoga szkolnego
- Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną

3. Patologia i uzależnienia:

- Realizacja działań profilaktycznych na zajęciach wychowawczych
- Współpraca z poradnią psychologiczno-pedagogiczną
- Każdorazowe udzielenie pomocy w wyniku obserwacji

VII. POWINNOŚCI WYCHOWAWCZE KAŻDEGO NAUCZYCIELA.

Nauczyciele w swej pracy wychowawczej wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, powinni zmierzać do tego, aby uczniowie w szczególności:

- 1) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
- 2) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- 3) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie,
- 4) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc umiejętnie dążenia do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych,
- 5) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia ważnych celów i wartości życiowych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- 6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych,
- 7) przygotowali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- 8) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

VIII. ZADANIA WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH.

1. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami szkoły, a w szczególności:

- a) stworzenie warunków wspomagający rozwój ucznia,
- b) przygotowanie ucznia do życia w rodzinie i społeczeństwie,
- c) rozwijanie umiejętności rozwiązywania życiowych problemów przez wychowawców,

2. W celu realizacji w/w zadań wychowawca powinien:

- a) diagnozować warunki życia i nauki swoich wychowanków,
- b) utrzymywać systematyczny i częsty kontakt z innymi nauczycielami w celu koordynacji oddziaływań wychowawczych,
- c) współpracować z rodzicami,
- d) współpracować z pedagogiem szkolnym i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Górze,
- e) śledzić postępy w nauce swoich wychowanków,
- f) dbać o systematyczne uczęszczanie swoich wychowanków na zajęcia,
- g) kształtować właściwe stosunki pomiędzy uczniami, opierając je na tolerancji i poszanowaniu godności osobistej,
- h) utrzymywać stały kontakt z rodzicami (opiekunami prawnymi) w sprawach postępów w nauce i zachowaniu uczniów,
- i) powiadamiać o przewidywanym dla ucznia okresowym /rocznym stopniu niedostatecznym na miesiąc przed za kończeniem okresu /roku,
- j) uczestniczyć w zebraniach zwany „wywiadówkami”.

STAŁE UROCZYŚCISCI O CHARAKTERZE WYCHOWAWCZYM I KULTURALNYM

UROCZYŚCISCI	ZADANIA WYCHOWAWCZE	TERMIN
Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Godne zachowanie podczas uroczystości ▪ Świadomość rzetelnej nauki ▪ Poczucie wspólnoty klasowej 	Wrzesień
Pasowanie na ucznia klasy pierwszej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Przyjęcie nowych uczniów do społeczności szkolnej ▪ Umacnianie poczucia bezpieczeństwa 	Wrzesień
Sprzątanie świata	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozwijanie inicjatywy uczniów, współzawodnictwa, dbałości o estetykę otoczenia ▪ Poczucie odpowiedzialności za środowisko naturalne 	Wrzesień
Dzień edukacji narodowej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pokazanie różnorodnych form podziękowania za trud nauki i wychowania wobec pracowników szkoły 	Październik
Święto Niepodległości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Wzbudzenie chęci uczestnictwa w uroczystościach miejskich ▪ Budzenie uczuć patriotycznych 	Listopad

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zrozumienia znaczenia wolności, niepodległości dla narodu polskiego 	
Andrzejki i Mikołajki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Umacnianie więzi z kolegami i pracownikami szkoły ▪ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki ▪ Nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa i przyjaźni 	Listopad Grudzień
Szkolne jasełka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Umacnianie więzi z kolegami oraz pracownikami szkoły ▪ Rozwój samodzielności i budzenie inicjatywy w trakcie przygotowań ▪ Godne zachowanie podczas uroczystości ▪ Odświętny ubiór ▪ Prezentowanie jasełek w środowisku lokalnym 	Grudzień
Dzień Babci i Dziadka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudzanie szacunku dla osób starszych ▪ Umacnianie więzi rodzinnych ▪ Rozwijanie umiejętności organizowani spotkań kulturalnych 	Styczeń
Karnawał szkolny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integracja klasy, społeczności szkolnej ▪ Rozwijanie umiejętności planowania i organizowania imprez ▪ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki 	Styczeń
Walentynki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integracja klasy, społeczności szkolnej ▪ Rozwijanie umiejętności planowania i organizowania imprez ▪ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki 	Luty
Pierwszy Dzień Wiosny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integracja klasy, społeczności szkolnej ▪ Rozwijanie umiejętności 	Marzec

	<p>planowania i organizowania imprez</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ukazanie różnych możliwości zabawy i rozrywki 	
Święto konstytucji 3 Maja	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Świadome uczestnictwo w obchodach święta na terenie szkoły i miasta ▪ Wyrabianie szacunku dla symboli narodowych 	Maj
Dzień Matki	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Umacnianie uczucia miłości dziecka do matki ▪ Nabywanie umiejętności przygotowania spotkania towarzyskiego ▪ Kształtowanie wrażliwości estetycznych 	Maj
Dzień Dziecka	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uczestnictwo w imprezach sportowo rekreacyjnych ▪ Utrwalenie zasad fair play podczas rozgrywek sportowych 	Czerwiec
Pożegnanie klas szóstych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poczucie wspólnoty społeczności szkolnej ▪ Godne zachowanie podczas uroczystości przekazania sztandaru ▪ Pokazanie różnych form podziękowania za trud i wychowanie 	Czerwiec

X. OBOWIĄZKI I PRAWA UCZNIĄ.

1. Uczeń ma prawo:

- do pełnego wykorzystania przerw międzylekcyjnych,
- do informacji o terminie dłuższych sprawdzianów lub klasówek z tygodniowym wyprzedzeniem - postanowienie to dotyczy również powtórzeń większych partii materiału. Na dwa tygodnie przed końcem okresu nie robić żadnych sprawdzianów,
- do informacji o ocenie w ciągu 14 dni od daty sprawdzianu,
- do odwołania się od oceny okresowej, wystawionej przez nauczyciela, do dyrektora szkoły w terminie 3 dni od daty wystawienia oceny,
- do informacji o ocenie końcowej z przedmiotu na 7 dni przed terminem posiedzenia Rady Pedagogicznej,

- do składania pisemnego wniosku do dyrektora szkoły o wyrażenie zgody na egzamin sprawdzający pod koniec roku szkolnego,
- o decyzji dyrektora szkoły uczniów zainteresowanych egzaminami sprawdzającymi informuje wychowawca,
- do należytego traktowania przez osoby dorosłe w czasie zajęć i po zajęciach,
- uczeń ma prawo wyboru zajęć pozalekcyjnych,
- do zapoznania się z programem nauczania, z jego treścią, celem i stawianymi wymogami, prawo do organizacji życia szkolnego,
- do redagowania i wydawania gazetki szkolnej,
- do organizowania działalności kulturalnej, oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi, w porozumieniu z dyrektorem,
- wyboru nauczyciela pełniącego rolę opiekuna samorządu i rzecznika praw ucznia.

2.Uczeń ma obowiązek:

- systematycznie uczęszczać na zajęcia, a dni nieobecności usprawiedliwiać bezpośrednio po przyjściu do szkoły,
- dbać o porządek i czystość w szkole (w salach zajęć i na korytarzach),
- troszczyć się o mienie szkoły i naprawiać wyrządzone przez siebie szkody,
- do szkoły przychodzić nie wcześniej niż 25 minut i nie później niż 10 minut przed rozpoczęciem zajęć,
- uczęszczać na zajęcia w schludnym stroju, a na uroczystości szkolne ubierać się odświętnie,
- przestrzegać zasad higieny, dbać o estetykę wyglądu zewnętrznego,
- dbać o zdrowie swoje i swoich kolegów, nie palić papierosów i nie pić alkoholu,
- opuścić salę lekcyjną na czas przerwy międzylekcyjnej,
- dyżurny klasowy powinien wykonywać swoje obowiązki w czasie przerw zgodnie z ustalonymi opiekuna pracowni wymogami,
- po zakończeniu zajęć uczniowi wolno przebywać w budynku tylko za zgodą wychowawcy lub innego nauczyciela,
- uczniowie dojeżdżający nie mają prawa przebywać poza terenem szkoły bez zgody wychowawcy lub nauczyciela świetlicy,
- uczeń powinien dbać o poszanowanie boiska szkolnego,
- reprezentować szkołę w zawodach i konkursach, jeśli wytypuje go do tego celu nauczyciel,
- wykonywać polecenia wszystkich nauczycieli,
- okazywać szacunek nauczycielom, pracownikom szkoły i rówieśnikom,
- uczeń ma obowiązek zwolnić się u wychowawcy i nauczyciela przedmiotu.

XI. SYSTEM NAGRADZANIA I KARANIA.

Nagrody przyznaje się za:

- dobrą naukę i pracę społeczną,
- wzorową postawę,
- wybitne osiągnięcia w konkursach i zawodach sportowych.

1. Rodzaje nagród:

- pochwała wychowawcy i opiekuna organizacji uczniowskich,
- pochwała dyrektora wobec całej społeczności szkolnej,
- dyplom,
- nagrody rzeczowe,
- wyeksponowanie nazwisk w gablotach.

2. Rodzaje kar:

- upomnienie w indywidualnej rozmowie ucznia z wychowawcą,
- nagana wobec klasy,
- upomnienie dyrektora szkoły,
- nagana dyrektora szkoły,
- pisemne powiadomienie rodziców o udzieleniu nagany dyrektora,
- przeniesienie ucznia do równoległego oddziału tej szkoły,
- o przeniesieniu decyduje Rada Pedagogiczna.

XII. CELE WYCHOWAWCZE SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO.

1. Rozumieć zasady demokracji oraz szanować wartości z nią związane.
2. Pogłębiać poczucie więzi ze wspólnotą środowiskową, lokalną i obywatelską.
3. Kształtować poczucie odpowiedzialności za siebie i innych.
4. Tworzyć warunki do aktywnego udziału młodzieży w rozwiązywaniu problemów szkoły i własnego środowiska rówieśniczego.
5. Zachęcać do inicjatywy i przedsiębiorczości w kreowaniu życia szkolnego.
6. Rozwijać aktywność społeczną i umiejętność współdziałania w zespole.
7. Rozbudzać zainteresowania ważnymi wydarzeniami społecznymi, politycznymi i gospodarczymi.
8. Uczyć godnego zachowania się w czasie obchodów świąt i uroczystości szkolnych i państwowych.
9. Rozwijać umiejętności prezentacji własnego stanowiska i obrony własnych racji, poglądów w dialogu z innymi.

10. Rozwijać umiejętność tworzenia prawidłowych relacji interpersonalnych i komunikacyjnych.
11. Rozbudzać wrażliwość na problemy społeczne, przejawy niesprawiedliwości i krzywdy oraz troskę o słabych i bezbronnych.
12. Stwarzać możliwości kulturalnego i zorganizowanego spędzania wolnego czasu w kontakcie ze środowiskiem rówieśniczym.

XIII. ZAŁOŻENIA WYCHOWAWCZE ORGANIZACJI UCZNIOWSKICH.

1. Założenia działalności Ligi Ochrony Przyrody:

- kształtowanie postaw i właściwego stosunku do przyrody,
- uświadomienie wielkiej odpowiedzialności za losy przyszłych pokoleń,
- nakłanianie do świadomych działań wyrażających się w konkretnym zachowaniu dzieci w różnych sytuacjach, szczególnie do istot żywych,
- pogłębianie wiedzy na temat ochrony środowiska własnego kraju (regionu).

2. Założenia działalności Polskiego Czerwonego Krzyża:

- wyrabianie nawyków higienicznych u uczniów,
- zapobieganie chorobom przeziębieniowym,
- walka z nałogami: alkoholizm, palenie tytoniu, narkotyki,
- kwesty na rzecz potrzebujących,
- niesienie pomocy osobom starszym i chorym,
- rozszerzenie wiadomości o PCK, HDK (honorowy dawca krwi), udzielanie pierwszej pomocy.

XIV. ZASADY WSPÓŁPRACY WYCHOWAWCZEJ Z RODZICAMI.

Rodzice odgrywają najważniejszą rolę w wychowaniu swoich dzieci. Nasza szkoła otwiera się na współpracę z rodzicami. Rodzice jako członkowie społeczności szkolnej biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:

1. Współtworzenie programu wychowawczego oraz organizacji procesu nauczania.
2. Uczestniczenie w zebraniach i „dniach otwartych” szkoły oraz w szkoleniach poświęconych zagadnieniom wychowawczym.
3. Informowanie o przyczynach nieobecności dziecka na zajęciach.
4. Udział wycieczkach szkolnych i imprezach kulturalnych organizowanych przez szkołę.
5. Indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami.

6. Zgłaszanie i podejmowanie przez rodziców inicjatyw w zakresie organizacji świąt, uroczystości, imprez szkolnych i klasowych.
7. Uzyskiwanie w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w.

XV. ZASADY WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDEM TERYTORIALNYM.

Współpraca szkoły z samorządem gminy odbywa się poprzez:

1. Zapewnienie przez samorząd odpowiednich warunków realizacji ustawowych i statutowych wychowawczych zadań szkoły,
2. Ustalenie potrzeb i priorytetów szkoły oraz możliwości ich zaspokojenia przez organ prowadzący,
3. Zapewnienie przez organ prowadzący bezpiecznego dowozu uczniów do szkoły,
4. Współdziałanie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie wspierania finansowego i materialnego uczniów z rodzin ubogich i patologicznych,
5. Organizowanie różnych form bezpośrednich kontaktów szkoły z organami władzy samorządowej.

XVII. PROCEDURA EWALIACJI DZIAŁALNOŚCI WYCHOWAWCZEJ

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego jest jednym z najważniejszych zadań szkoły. Szkoła ze swej natury jest powołana ku temu, aby uczyć i wychowywać. Nie da się rozdzielić nauczania od wychowania. Umiejętnie, wnikliwie i rzetelnie przeprowadzona ewaluacja, za pomocą podanych narzędzi ewaluacyjnych, pozwoli na dobrą analizę dotychczasowej pracy wychowawczej szkoły, wskaże właściwe kierunki działań, nowe drogi i możliwości szkoły.

Ewaluacja programu wychowawczego szkoły powinna być przeprowadzana co trzy lata. Procedura ewaluacji działalności wychowawczej musi zawierać następujące etapy:

ETAP I: Przygotowanie ewaluacji:

1. Określenie celów ewaluacji.
2. Ustalenie, kto i kiedy dokona ewaluacji działalności wychowawczej szkoły.

3. Sformułowanie standardów i wskaźników jakości działalności wychowawczej szkoły.
4. Dokonanie wyboru obszarów programu wychowawczego do badania.
5. Ustalenie pytań kluczowych, technik i narzędzi zbierania informacji oraz wskaźników sukcesu.

ETAP II: Realizacja ewaluacji:

1. Zbieranie danych.
2. Opracowanie i analiza danych.
3. Przygotowanie i przedstawienie raportu wszystkim podmiotom szkoły.

ETAP III: Podsumowanie ewaluacji:

1. Podjęcie decyzji o zmianach w Programie Wychowawczym Szkoły prowadzących do rozwoju placówki.
2. Skorygowanie dokumentu.

Ewaluację działalności wychowawczej szkoły przeprowadzać należy przy wykorzystaniu następujących technik i narzędzi zbierania informacji:

1. Analiza dokumentów:

- “Program Wychowawczy Szkoły”,
- plany pracy dydaktycznej i wychowawczo – opiekuńczej szkoły, plany pracy wychowawczej poszczególnych klas oraz plany pracy: szkolnego pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, świetlicy, Zespołu Wychowawczego, Samorządu Uczniowskiego,
- plany wynikowe (rozkłady materiału) nauczycieli różnych przedmiotów,
- arkusze samooceny pracy wychowawczej;
- arkusze hospitacji pracy wychowawczej,
- sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w szkole,
- sprawozdania z pracy wychowawczej prowadzonej w poszczególnych klasach,
- sprawozdania z pracy szkolnego pedagoga, pielęgniarki, biblioteki, świetlicy, Zespołu Wychowawczego, Samorządu uczniowskiego
- zapisy w dziennikach lekcyjnych.

2. Dyskusje grupowe:

- nauczycieli (w ramach oceny realizacji poszczególnych zadań wynikających z "Programu"),
- uczniów
- rodziców

3. Wywiad:

- rozmowy z nauczycielami,
- rozmowy z uczniami,
- rozmowy z rodzicami uczniów.

4. Ankiety:

- dla uczniów,
- dla rodziców uczniów,
- dla wychowawców klas,
- dla nauczycieli,
- dla dyrektora szkoły

Zadanie to musi być realizowane przez wszystkich nauczycieli, objąć rodziców i uczniów.